СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 37. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 21-го лютого 1945. No. 37. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, February 21, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016, 4-0807 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ВІД ПОНЕДІЛКА РЕСТОРАНИ Й ЗАБАВОВІ МІСЦЯ БУДУТЬ ЗАМКНЕНІ УПІВНІЧ

ВАШИНГТОН. — З Білого Дому видав Директор Военної Мобілізації й Реконверзії Джеймс Ф. Бирнес прохання до власників забавових місць, щоб вони замикали свої місця в 12. годині упівночи, почінаючи від понеділка 26. лютого.

Щоб власники могли замкнути свої місця в 12. годині гості мусять забратися ще перед 12. годиною. Лише ресторани, що продають харчі й більше нічого, можуть дозволити гостям залишитися до 12. год. Інші мають приготовитися скорше. До таких „інших" належать: Нічні клюби, спортові арени, театри, сальони до танців, придорожні гостинниці, пиварні, й бари, й інші подібні місця, вседно, прилюдні, чи приватні.

Ціль такого прохання є зберегти електрику й вугілля при отоплюванню та освітлюванню місць. Понад те це причиниться до заощадження засобів транспортації та робучої сили.

Хто не послухає прохання, тому відберуть доставу матеріялів для ведення підприємства. Для допомоги у виконанню такого зарядження мають співділати такі агенції: Военна Рада Продукції, Бюро Военної Транспортації і Бюро Адміністрації Цін.

ПОТУРАЮТЬ БОЛЬШЕВИКАМ В АМЕРИКАНСЬКІЙ АРМІЇ.

ШІКАГО. — Газета Шікаго Трибюн містить телеграму з Вашингтону, в якій сказано, що департамент війни відкликав свій розпорядок, яким заборонено приймати комуністів до таборів вишколу офіцирів і до 19 інших військових установ, де конечно зберігати тайну. Цей розпорядок був виданий 30. грудня 1944. р., а тепер його згадоджено в такий спосіб, що можна приймати до згаданих військових установ кандидатів, котрі не захиталися в льояльности до Злучених Держав, хоч були підо впливом комуністів.

З Вашингтону наспіли теж вісти, що конгресмен Ренкин з Мисисипі заявив в палаті репрезентантів, що треба поставити в стан обжалування того, хто відкликав заборону приймати комуністів до військових установ.

ЦІНИ НА ВБРАННЯ МАЮТЬ БУТИ З 1943. РОКУ.

ВАШИНГТОН. — Военна Рада Продукції видала розпорядок, щоб текстильні підприємства подбали за виріб убрань для цивільних людей по ціні такій, як вона панувала в 1943. році. Наказ має бути переведений так, що фабрики одягів мусять виробляти якусь частину убрань по низьких цінах.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ОФІЦИР СТВЕРДЖУЄ НАЦІСТІВСЬКІ ВБИВСТВА ПЛІННИКІВ.

КЕМП ШЕНКС (Ню Йорк). — Сотник американської армії Родерик Морер, прибув до цього табору як виздоровець у транспорті, що причалив щойно до нюйорської пристані. Він оповідає, що німці забивають американських плінників і це загально звісне в Европі. Він бачив, як німецький вояк, який забрав у полон американців, стріляв до полонених. Він самий попав у полон, був пострілений вже як плінник, а вирятувався лище так, що як німець стріляв до полонених, він удав забитого і впав на землю. Коли опісля американці відперли німців, капітан Морер підповз до американської позиції і його забрали американські вояки до себе. — Інші американські вояки, які прибули до тутешнього табору, оповідають теж дивні історії про те, як німці вбивають плінників.

АДМІРАЛ ЗА ЦІЛКОВИТЕ ЗНИЩЕННЯ ЯПОНІЇ.

ВАШИНГТОН. — Адмірал Вилійем Ф. Галсі остерігає населення, що Америка сповнить найбільший злочин в історії нашого краю, коли вона дасть японцям лагідніші умовини мира крім цілковитої здачі. Він такий лютий на японців, що не може стриматися, щоб їх не прозивати якимсь додатковим призвищем. Він того переконання, що японська фльота вже більше не покажеся до вітвертого бою проти американців і він називає її вже „бувшою фльотою". Свої погляди на мир з Японією висловив адмірал з цієї нагоди, що японське радіо розпочало пускати поголоски, що в Японії промисловці хочуть перебрати керму краю і тдо пробувати заключити мир.

ПАНІ РУЗВЕЛТ ЯК ПРИХИЛЬНИЦЯ ЧИСЛЕННИХ ФАМІЛІЙ.

ВАШИНГТОН.—Пані Рузвелт, жінка президента, обговорювала на пресовій конференції численність американських родин. Вона висловила погляд, що американці повинні мати тільки дітей, кільки лише зможуть.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі".

Червона армія начисляє 20 міліонів вояків

НЮ ЙОРК. — Після 18-місячного побуту в Советах Морис Гиндус, кореспондент ґазети Ню Йорк Ґералд Трибюн повернувся домів і почав серію статей про відносини в згаданій державі. Він твердить, що Червона Армія є сильнішою тепер, ніж була колинебудь перед тим від часу, як зачалася війна проти Німеччини. — „Хоч як це виглядає неймовірне, то знані факти не дозволяють на інший висновок" — пише Гиндус. Урядово цього не можна ствердити, бо це найбільша тайна, яку советські урядовці зберігають. Одначе Гиндус приходить до висновку, що Червона Армія начисляє 20,000,000 вояків на підставі таких даних: У 1939. році населення Росії начисляло 32,000,000 родин. Нехай з одної родини піде лище один рекрут до армії, то буде 32,000,000. Коли приняти, що 12,000,000 вояків згинуло, то лишається ще 20,000,000 живих вояків. Одначе не всі ті вояки служать як войовники. Їх треба усюди, головно до транспорту. У визволених околицях Гиндус бачив, як вояки, нездібні до боїв, тягнули навантажені вози замісць волів або коней. Сміло можна сказати, що советська команда ніколи не журиться недостачею людської сили.

ХОЧЕ ДАТИ ПРАВО АЗИЛЮ В АМЕРИЦІ ЛОНДОНСЬКИМ ПОЛЯКАМ

ВАШИНГТОН. — Конґресменка Клер Бут Лус поставила внесок в палаті репрезентантів, щоб Америка, як „відповідальна за розбір Польщі і за скинення приязного їй конституційного уряду" дала право захисту в себе всім польським урядовцям та офіцирам, які служили на французькім, американськім та британськім фронті. У резолюції сказано, що всі поляки, які дальше остаються льояльні конституційному урядови на вигнанню, будуть виставлені на закид зради і відповідно покарані, якщо вони зважуться вернутися до земель розділеної Польщі.

ҐУБЕРНАТОР З НЮ ДЖЕРЗІ В ОБОРОНІ ЛИТВИ

ТРЕНТОН (Ню Джерзі). — Ґубернтор стейту Волтер Е. Едж проголосив наступну заяву з нагоди святкування Дня Незалежности Литви в дни 16. лютого: „Отся держава, хоч невелика, представляє тісамі ідеали самоврядування, на яких опирається наш уряд від 169 літ. Стейт Ню Джерзі гордиться своїми громадянами литовського походження, які надіються, що Литва знову буде вільна".

Уряд Бенеша вертається до краю

ЛОНДОН. — Чехословацький уряд на вигнанню рішився вертатись домів у наступному тижні. Тимчасово осяде він у місті Кошицях, на Словаччині, і буде там дожидати звільнення Праги.

По дорозі уряд вступить до Москви. У Кошицях еміґрантський уряд зрезиґнує, а на його місце буде створений новий уряд „національного фронту", зложений з представників чотирох партій: соціялістів, комуністів, католиків і малих власників. Цей уряд займеться перебудовою Чехословаччини, політичною й економічною. Намічується між іншим перебрання на державу вугляних копалень та амуніційних фабрик, котрих власники співпрацювали з німцями. Чеськословацький уряд на вигнанню уже виєднав у Допомоговій й Реґабілітаційній Адміністрації Обєднаних Держав висилку 3,000 тон харчів і одіння на місяць до Чехословаччини.

КРИТИКУЮТЬ КРИМСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ

ЛОНДОН. — Артур Ґрінвуд, провідник робітничої опозиції в британськім парляменті, виступив з заявою, що полякам за їх пяти-літню вірну службу Аліянтам належиться повна незалежність і свобода без вмішування посторонніх держав.

Чорчил і Іден уже вернулися з кримської конференції домів. У парляменті відбудеться незадовго довша дебата про постанови тої конференції. Дебати відай потягнуться два дні.

ХЛОПСЬКА Й КЛЕРИКАЛЬНА ПАРТІЯ ГОДЯТЬСЯ НА СПІВПРАЦЮ З ЛЮБЛИНСЬКИМ УРЯДОМ

ЛОНДОН. — Станіслав Міколайчик, бувший премієр польського уряду на вигнанню, та Кароль Попель, міністер польського уряду та голова Партії Християнських Демократів, як кажуть, згодилися предложити свою співпрацю тимчасовому польському урядови, признаному кримською конференцією. Перед відїздом до Москви оба хотіли би бачитися з Чорчилом і Іденом.

БРИТІЄЦЬ АРЕШТОВАНИЙ ЗА СПІВПРАЦЮ З НІМЦЯМИ

ЛОНДОН. — Британський уряд арештував 44-літнього Джералда Гювита, котрий, будучи вчителем англійської мови в Франції, підчас німецької окупації співпрацював з німцями. Гювит борониться, що він в своїй діяльности виступав тільки проти комуністів, але не проти британців або французів.

ФАБРИКАНТИ ПОЗИВАЮТЬ ЗА ПОСУДЖЕННЯ ЗА СПІВПРАЦЮ

ПАРИЖ. — Три брати де Венделі, власники великих залізних фабрик, пізвали в суд за відшкодовання в сумі 3 міліонів франків симпатизуючий з комуністами тижневик „Аксіон" за те, що він їм закидав звязки з німцями.

ІДУТЬ НА 48-ГОДИННИЙ ВІДПОЧИНОК.—Ось ті вояки, що їх бачимо перед собою, походять з частини Першої Американської Армії, яка стояла довший час на позиціях на західно-европейському фронті й боролась серед сніжних завій. Тепер вояки відходять взад, на відпочинок, щоб викупатись і в теплі переспатись. Теж бачимо залізничний міст, розірваний націстами.

ФЛЬОТА ВИСАДЖУЄ МАРИНАРІВ НА ОСТРОВІ ІВО

ГОЛОВНА КВАТИРА АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК НА ОСТРОВІ ҐВАМІ. — Як можна було ждати з довгих повітряних і фльотних атак на острів Іво, віддалений усего 750 миль від Токія, американська фльота остаточно висадила на нього поважну збройну силу з наміром захопити цей острів.

Висаджування почалося в понеділок, точно в 9. годині ранком. В операції взяли участь величезні морські й сухоземні сили. Для висадження на острів приготовано тридцять тисяч війська, що є розмірно величезна сила, коли взяти під увагу, що острів, котрий має вигляд великої грушки, має всего неповна 8 миль довжини. Для висадження цих військ ужито 800 кораблів найріжнішого роду. Висаджено війська на пологім березі зараз повище південного кінця острова, поза вульканом Сурібачі, що підноситься на самому південному кінчику острова, немовби при хвостику грушки. Як довго війська підпливали до берега, японці не перешкаджали; мали би тоді оперувати японська фльота, але ця світила своєю неприявністю. Доперва як маринарі стали вступати на самий острів, заговорили масово японські скорострілі, моздірі й гармати.

Не дивлячися на те маринарі за дві години операцій всадовилися на острові підмістям, 4,500 ярдів широким та 500 ярдів глибоким, при чому їх втрати не дивлячися на вбійчий ворожий огонь, були, як каже команда, помірковані. В цих операціях брали участь маринарі Четвертої й Пятої Дивізії. Вони досягнули великого летнища та пробили східні оборонні острова.

ДАЛІ ВЕЛИКІ РЕЙДИ НА ЯПОНСЬКУ СТОЛИЦЮ.

Токійо ще певно не очунялося з останніх рейдів, а вже знову потерпіло від нової атаки американських суперфортрець. Цим разом вдарила по ньому найбільша сила суперфортрець, яка ка ньому колинебудь виправлялася. Здається принаймні 150 суперфортець, базованих на островах Маріянах, атакувала японську столицю. З нашої ескадри втрачено три бомбовики.

У той самий час американські суперфортеці, базовані в Індії, вдарили по Куалі Люмпурі, в Малаях, а бомбовики генерала МекАртура скинули 175 дон бомб на Такат, на острові Формозі.

АМЕРИКАНЦІ ДОБУЛИ ФОРТ МЕКІНЛЕЯ В МАНІЛІ.

ГОЛОВНА КВАТИРА АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК НА ОСТРОВІ ЛЮСОНІ. — Американські війська заняли по завзятім бою в Манілі форт МекКінлея, в котрому від тижня боронилися завзято останки японських військ. Старий американський форт добуто назад атакою почерез ріку Марікіну.

КАНАДІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ЗАХОПИЛИ ҐОХ.

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІЯНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Війська Канадійської Першої Армії взяли німецьке місто Ґох таким наглим приступом, що команданта німецьких військ забрано в полон з ліжка. Місто очищено з ворога завзятими боями від дому до дому.

Третя Американська Армія добула далі 7 німецьких міст та захопила ще більше оборонних позицій на Лінії Зиґфрида.

На секторі Етернаху американці пробили 7 миль широку діру крізь Лінію Зиґфрида, на котру націстична пропаганда казала німцям покладатися як на зовсім певну охорону Німеччини із заходу. Американські війська, що добули цей відтинок, були здивовані браком великих гармат на німецьких позиціях, котрі видно були збудовані на скору руку. Про воєнний настрій серед оборонців свідчить факт, що в одному пості для скорострілів залога з 8 вояків відбувала правильні дебати в справі здачі. Офіцир промовляв до них, нагадуючи їм на патріотичні обовязки, але вояки повідомили його, що або він здається з ними або його застрілять. За хвилю всі девять піддалися.

ДАЛЬШІ ВЕЛИКІ РЕЙДИ ПО НІМЕЦЬКИХ ЦЕНТРАХ.

Понад дві тисячі аліянтських бомбовиків узяло участь за добу в бомбардуванню 16 німецьких промислових і залізничних центрів по Райху. Бомбардування сягали від зяхідного фронту аж по Відень.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ЗАТІСНЯЄ ОБРУЧІ ДОВКОЛА БРЕСЛАВУ.

ЛОНДОН. — Скорість наступу Червоної Армії звільнилася, а німці кажуть, що вони відобрали російським військам кілька німецьких міст. Зате Червона Армія затіснила перстені довкола Бреслава, як також ще далі затіснила кліщі, що обхопили німецькі війська в Східній Прусії; там занято місто Заваду, 45 миль від Данціґу.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Сити і Заграницею		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Прочитайте і добре подумайте

На іншому місці передруковуємо письмо молодої української дівчини, тутродженої й вихованої, звернене до цілого громадянства, до нашої преси, а в першу чергу — до наших родичів, до батьків і матерей. Письмо це написане англійською мовою, а ми подали його в дослівнім перекладі, не зміняючи буквально нічого, бо думаємо, що його вартість якраз у тому, щоби воно дійшло до відома наших батьків і матерей в такий спосіб, як ця молода душа це передає.

При тому зазначимо, що вже підкреслила і сама авторка листа, що ці справи, які вона порушила, не є такими, що існують тільки між нами, тільки в українсько-американському життю, та є питомі тільки українським батькам і матерям, що прийшли з старого краю, чи тільки українським хлопцям і дівчатам, що тут родились. Ні, так не є. Подібні питання ставлять діти інших національних груп в Америці своїм родичам-імігрантам. Тільки, що в деяких інших національних групах тим справам уже віддавна присвячують більше уваги, ніж це діється у нас. Хоч не можна сказати, щоб і в нас того не було. Хто пригадує собі дебати на цю тему між молодими і старшими при нагоді різних нарад „Обєднання", чи на зїздах Ліги Української Молоді Північної Америки, той пригадає собі теж і те, що подібні питання були ставлені в рефератах нашої молоді вже давно, та що з цього приводу були нераз і „гарячі" дискусії. Тільки, що звичайно й тут найбільше було мови про „політику", а менше про властиве виховання, про відносини між родичами і дітьми у рідній хаті, що є найважніше.

Надіємося, що завваги, які тут піднесені одною з нашої молоді, знайдуть таких, що будуть старатись підійти до цього розсудно, спокійно, правдиво, бо тільки в такий спосіб можна буде дійти до якогось заключення, себто до кращого порозуміння між молодим і старим поколінням, між родичами і дітьми. Ми, що вийшли з старого краю, бажалиб з цілого серця і цілої душі, щоб наші діти заховали якнайкращу по нас память. Це природне з чисто людського боку. Але є це дуже важне і задля чогось іншого. Наші діти остануть на тій американській землі тими, що повинні би мати ще найтепліше серце для ідеалів, що звязані з їхнім українським походженням. Того теплого серця буде ще довго потребувати поневолений український нарід. Ще довго буде треба в світі когось, щоб памятав за нього і хоч словним протестом виступав проти кривд, які йому ще довго прийдеться зносити, заки він стане справді вільним і свобідним. Отже вже через те, треба нам дійти до тісних, глибоко-щирих і теплих відносин між нами, що вийшли з старого краю, і тими нашими дітьми, що тут родились і виросли. Тому і треба пильно прислухуватись голосам тої молоді, хочби ті голоси — тут і там — видавались нам помилковими чи несправедливими.

Кримська конференція про воєнних злочинців

В одному зо своїх замітних заяв кримська конференція трьох потуг заповіла привести перед суд і покарати всіх воєнних злочинців. Здавалобся, що ця заява остаточно полагодила питання, що було спірне між Аліянтами, та упевнила існування аліянтській комісії для воєнних злочинів у Лондоні, що останніми часами навіть сумнівалася в своє існування.

Від якогось часу саме ця аліянтська комісія находилася в важкому стані. Вона виросла зо заяви урядів, котрих краї терпіли від ворожої окупації. Дня 13. січня, 1942 року вони підписали заяву, котрою заповіли покарання всіх воєнних злочинців „дорогою зорганізованої справедливости". Британський представник сер Сесил Герст та американський делегат Пел пробували утвердити цю роботу через установлення аліянтського суду для воєнних злочинів, якому кожна держава мала передати до осуду зверхних злочинців, як Гітлера, Мусолінія, Герінга й Гебельса. Одначе ні Герст ні Пел не вспіли переконати своїх урядів, британського й американського, про потребу такої процедури, і не потрафили вони теж переконати своїх урядів, що провідників держав Оси треба теж судити за злочинне переслідування їх власних громадян за національність, віру або політичні переконання.

Щодо цього останнього, то останніми часами й британський і американський уряд уже дали признаки, що вони годяться на погляди Герста й Пела. Одначе, за карання начальників держав то вони ще й досі не потягають. Виходять вони в тому пункті зо старого правного погляду, що голову держави не можна особисто винувати за правні вчинки їх урядів. Цього пункту одначе неправники зовсім не розуміють. Неправники признають хіба одну умовину такого покарання: обвинувачені мають бути карані на основі правильного судового рішення. Публика аліянтських країв не має нічого проти судження ворожих воєнних злочинців, якщо тільки суд наложить на них досить гостру кару.

З цього положення радять аліянтським провідникам такий вихід, щоби вони виступили з публичним означенням злочинів, за які прийдеться відповідати ворожим провідникам і воякам. Радиться їм опублікувати заяву німцям, що їх будеться карати за такі річи, як вбивання, мучення або граблення бранців, цивільних людей або заложників.

Аліянтська комісія для карання воєнних злочинців уже дістала імена яких 4,000 осіб, що допустилися таких воєнних злочнів. Серед пануючих одначе розбіжностей, коли між Аліянтами не прийде до практичного вирівнання різниць, то дуже можливо, що одні уряди цеї справи зовсім не будуть рушати, а інші будуть поступати за своїм розумінням, себто за своїми державними інтересами.

Застановімся над голосом своєї дитини

„Свобода" це добра газета; щодо цього немає сумніву. Саме тому вона може багато причинитися до цього, щоб вигладити непорозуміння, які існують між українцями, вродженими в Европі, й тими, що тут народилися.

Звичайно так буває, що роджені в краю люди вважають „Свободу" за свого роду „біблію", що вона скаже, то мусить бути правда. А як „Свобода" не надрукує статті, чи не згадає події, про що було дещо в іншій тутешній газеті, так люди в таке не повірять. Так завжди буває. Навіть усі оголошення „Свободи" беруть наші люди за евангельську правду; вони просто йдуть і купують всякі річи або ліки, які лише в ній оголошуються.

Вам може видаватись, що я перебільшую або видумую. Вірте мені, що я так не роблю. Не думайте теж, що я завважала тільки кілька дивних випадків і на них опираю свої завваги, та що є такі, що вміють відрізняти. Я вже знуджена до перетоми, коли слухаю, що це або те не може бути правдою, бо „Свобода" так не пише,

Ще дитиною (а таких як я були сотки) не вільно мені було читати книжок, випозичених з бібліотеки, ні щоденних газет. Правда, вільно було читати шкільні книжки, але ніяких інших, а коли ми читали, то хіба потайки. Нам казали, що в нас якісь „божевільні думки", або що „ми здуріли" або „осліпли". Ви знаете самі, які є українські слова на такі вислови. Я їх наслухалася! І ще їх чую, або чую часто про них.

Кільки то разів відмовляли батьки дітей, щоб вони не кінчили „гайскул" чи іншої високої школи! „Та нащож тобі потрібна школа? Йди до роботи, заробляй гроші!" — казали нам. А особливо діставалося дівчатам. Правда, не всі родичі так поступали, але забагато таких було і **ще й тепер так роблять.**

Ще одно: Коли зайде мова про харчі, про спосіб їдження страв чи про щось подібне, то на які то дивачні поняття можна натрапити: Нам кажуть, що мясо, бараболі й білий хліб це **єдині добрі харчі.** А про інший хліб? — „Таж ми мали того повно в краю, а пани не їли!" А про городовину, сирі овочі, салати та про рибу, то хіба таке почуєте: „Чиж то я крілик, щоб їсти траву?"

Я моглаби годинами про таке виписувати. Можете собі представити в часах теперішнього пайкування мяса й інших харчів, як то важко витримати з такими людьми. Багато жінок просто рвуть собі волосся. Не можу ніяк зрозуміти, як можуть так робити люди, які в Европі жили здоровим харчем.

Або візьмім виховання дітей: Таж це щось таке, що людина вчиться сама з себе! Як би ви їм про це не говорили, навіть, як ви самі вже виросли, що воно так не є, то вам ваші родичі просто скажуть: Ні, таки так є. Ще й крикнуть: „Слухай, а як ні то я тобі покажу!" І як покажуть? — „Забирайся мені з хати!" Треба дивуватися, що й так ще не багато повтікало з рідних домів!

На диво, родичі вже розуміють що для осягнення якогось становища, дитина мусить підготовитися. Та, як тільки зайде мова про виховання дітей, то вони зараз: „Та яка тут штука?". І вийде таке, що вистарчить дітей нагодувати і вбрати, а природа зробить уже решту, особливо при вихованню дівчат. Як дівчина запитає маму щось про життя, чи про щось інтимно-дівоче, то зараз почуєте: „Якими то дурницями ти набиваєш свою пусту голову. Дай мені спокій своїми глупостями". Такі й тим подібні замітки ви часто почуєте від своїх родичів. Та ви певно думаєте, що це, що я пишу, то тільки відірвані випадки. Я хотілаб, щоби так було, але на жаль буває якраз навпаки.

От дитина, що ходить до гайскул, хоче піти на забаву для дітей з гайскул. Як так, то зараз почуєте: „Пощо?" — „Нащо?" — „Волочитися ночами як бомерка?" — Що то з того вийде?"

Виглядає, що родичі все бояться найгіршого. А як заговорить дівчина до якого хлопця, або хлопець до дівчини, то зараз почуєте від родичів: „Ого, вже хоче женитися (виходити заміж)!"

І тут теж не кажіть, що це відокремлені випадки. Ні, звичайно це так буває. Я їзджу по моїй місцевости і знаю, що **це правило, а противне є хіба випадком.** Нішо дивного, що діти не можуть діждатися, коли їм дозволять вийти з дому і тому хлопці з інших національностей вважають наших дівчат за легку жертву для себе. Хай лише хтось з них довідається, що це дівчина „словянського роду", то відразу можете вичитати їхні думки.

А тепер прийдім до справи в основах. Зробіть щось, зі свого боку, щоби довести до порозуміння між родичами і дітьми. Між такими батьками, що мають старосвітські поняття (які може де покутують у старому краю!) і між дітьми, родженими тут в Америці. Теперішні часи, це часи проби для більшої частини з нас. Ще можна багато зробити, щоби злагодити існуюче напруження і довести до порозуміння. **Я не кажу, щоб усі думки наших родичів були злі, але мушу зазначити що ,вони не хочуть займатися новими думками.** „Що було добре для мого батька, є й буде добре для тебе й кожного" — так вони кажуть. А хто в це не вірить, пропадай із своїми думками!

Нема двох думок, що такий почитний щоденник, як „Свобода" може багато причинитися до направи цього лиха. Вашу газету згадують і на неї покликаються так часто, що вірю, що як ви час від часу будете про ці справи писати, то **ідея прийметься;** наші родичі таки зачнуть думати трохи інакше. Тому за одно вас прошу, а це, щоб ви спробували написати дещо про ті справи і щоб звернули на них увагу усіх українців, кажучи їм, що це є дуже важні справи. Усі ми можемо з того дечого навчитися, я про це переконана. Це чудово читати і довідуватися про патріотів і з давних часів і про тих великих людей, що вже повмирали. Але я думаю, що газета (як що шукає за взірцем чеснот) має також обовязки супроти **теперішности** та супроти **будучности.** Чи годитеся зо мною?

А тепер поговорім ще про такі справи, як от домашнє господарство, тобто приладження страв, здоровля, харчові продукти, виховання дітей. Яке є психічне наставлення наших людей до таких справ? Багато наших людей це песимісти. Вони все бояться, що станеться щось найгірше. Наліво й направо почуєте лише страшні пророцтва. А чейже час уже, щоби було в нас якесь піднесення духа!

Нам тут родженим здається, що наші батьки все більше інтересуються подіями в Европі ніж тим, що діється в Злучених Державах Америки. Правда, під теперішню пору кожний заінтересований справами старого світу; алеж, як ми живемо в якімсь краю, то найменше, що ми повинні зробити, це є те, щоб якось наладнати наші відносини з мешканцями цього краю. Тому не треба легковажити всього, що тут робиться, всеодно, добре воно чи зле. Чи не правду пишу?

А як хто має діти, то треба почуватися до якоїсь ширшої відповідальности. Дітям треба дати щось більше, ніж самий дах над головою, харч і убрання! Говорити про якісь ніжні почування, про якусь любов, то це вважається за дурне, бо то „тільки діти мають виявляти такі почування". Дехто ще й вимагає, щоби діти по старосвітськи цілували руки.

Ніколи не забуду, як одна українка, мати чотирьох дітей, раз сказала: „Як я була дитиною, я не зазнала ніякої любови від моєї матери чи батька. Нераз я дивувалася, чому я прийшла на світ. Мабуть припадково. Тому я собі рішила, що якби я вийшла заміж і мала діти, то яб їх любила й їм це завжди показувалаб. Любов не коштує нічого, а преціньь як багато це значить для дитини!" І не забуду теж хвилини, коли я відвідала її родину. Я ніколи не бачила щасливішої рідні. Не було там матеріяльного добра, а зате відчувалось, що там любов і взаємне порозуміння. А це неоцінений маєток!

Я не кажу, щоб тут були в тому лише українці винуваті, бо й інші бувші імігранти, що прибули з чужих країв, мають теж таку саму поведінку. Одначе тут ми заінтересовані самі собою, українською громадою, українськими родинами.

При кінці ще раз повторюю, що „Свобода" це дуже впливова українська газета, отже чому не поширити цей вплив ще тим, щоби поправити деякі наші недомагання? Кожна одробина поможе. Коли вам не стає матеріялу між українцями, то чомуб не взяти дещо про ці справи з англійської мови і перекласти це на українську. Пробі! **Зробім хоч щось у цій справі, бо це дуже важна справа і зробімо це тепер.** Може це дасть декому з нас притоку до інших думок і зверне нашу увагу на те, що є дуже важне для нашої будуччини в Америці.

Я слідитиму за тим, чи ваша газета зверне увагу на цей заклик до рятунку. Вірте мені, що пора на це тепер. Не тратьмо більше часу на завертання назад. Завтрішній день надходить, а вчорашній уже утік нам раз назавжди.

Звичайна американка-українка — К. Е. Г.

МІСЯЦЬ А. Ч. ХРЕСТА.

Березень є місяцем Червоного Хреста. Упродовж березня Червоний Хрест має зібрати $200,000,000 на свій Воєнний Фонд на 1945 рік.

Ще ніколи кампанія збирання фонду не мала такого великого значіння як цього року. Навіть після того, як шаблі будуть перековані на плуги, Червоний Хрест ще довго матиме багато праці.

Промине багато місяців після того, як пролунає останній стріл на війні, заки наші борці повернуться до дому. Деякі на довший час залишаться в шпиталях. Поміч Червоного Хреста тим хлопцям, що принесли в жертву так багато, мусить продовжуватися без перерви. Треба помогти ветеранам, які повертаються до цивільного життя, пристосуватися до нових умов, зайняти своє місце на фабриці чи на полю.

Треба опікуватися родинами вояків, — їх жінками, дітьми, старими батьками, щоб вони не терпіли злидні в ці тяжкі часи. Потребують помочі втікачі, жертви війни. Таку поміч може дати тільки Червоний Хрест у війною пошарпаному світі. Не зважаючи на ті зобовязання, Червоний Хрест має продовжувати працю і в дома, працю, якою визначилася ця організація упродовж довгих літ: поміч жертвам різних катастроф, влаштовання курсів домашніх доглядачок за хорими, курсів помічниць норсок чи чимало іншої праці.

Гармати замовкнуть — людська біда залишиться. Червоний Хрест може нести поміч тільки завдяки щедрій підтримці цілого населення. Американці українського роду завше були серед тих, хто з цілого серця підтримує Червоний Хрест. Червоний Хрест сподівається, що і цього року вони — так само як й інші американці — виконають свій обовязок.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ!

Ж. БОМОН.

ДОРОГОЦІННИЙ ДАРУНОК

У 1910 р. подарувала пані Кортамбо своїй 8-літній внучці в день її уродин лялечку.

Точніше кажучи; не подарувала, а показала, бо саме в тій хвилині, коли мала Ліза простягнула свої ручки до нової забавки, її бабуся озвалась до неї з докором: „Лідко!"

— Бабусю, чи я щось...

— Лідко! Бачиш яка це панська, добре вихована лялечка. В цілому Парижі не знайдеш кращої. Всі частини її тіла рухаються. Вона відкриває очі, вона говорить „папа" „мама", вона ходить, має правдиві брови і правдиве волосся, вона вміє пересилати ціунки, вона має все краще білля як ми, вона має правдиві черевички і шовкові панчішки.

Вся ця похвала мало задовольнила маленьку Лізу. Навпаки: її бажання ще зміцнились Але пані Кортамбо не належала до тих бабусь, що так легко вислухують бажань дітей і внуків. Вона мала на собі гарну перуку, зроблену в найкращого фризієра і відповідну суворість обличча, на якому не проявлялось нічого більше крім обовязку, розуму та саможертви. Вона купила своїй унучці лялечку не для забави, а на те, щоб люди знали, що її знали, що її внучка має найкращу в Парижі лялечкусаме від неї.

Вона сказала їй:

— Ти розумієш, дитино, що такої дорогоцінної забавки не можна ані псувати ані бруднити. Дивитися на неї можеш, кілько хочеш, але не вільно тобі її дотикатись.

У найближчий четвер можеш запрости свої приятельки, щоб їм показати свій дарунок...

— Чи я не можу її поцілувати?

— Ні, зате поцілувати можеш мене, невдячна дитино! Бо якби я тобі не була купила такої ляльки, то що ти малаб?! Но, поцілуй мене, Лізочко. А не забудь увечір похвалитись перед татом! Ах, я тебе псую!

Ліза виконала доручення бабусі по свому. Коли гувернантка відвела її до тата, мала впала перед батьком із плачем:

— Таточку дорогенький! Я така нещаслива!

— Чому, моє серденько?

— Бабуся купила мені лялечку, але мені не вільно до неї доторкнутись.

— Шож? така вже вона є — крикнув Рішард Діпрадель-Кортамбо. Він був малярем і через надто сувору вдачу своєї мами, мусів утікати з її віллі. — Не журись, дитинко!

Я дарую тобі іншу ляльку, особливу, таку, що ти зможеш бавитись від ранку до вечора!

Ясно, що батько не дотримав цієї обітниці; бо він мав зовсім протилежну вдачу до вдачі своєї мами. Він доручив гувернантці купити дитині ляльку, а гувернантка купила першу ляльку, яку подали їй у крамниці. Дівчинка навітв не глянула таку забавку. А що вона не мала мами, бо вмерла їй при її народинах, то дитина перенесла всі свої ніжні почування на лялечку, до якої не вільно було їй навіть ближче підходити.

Кожного четверга, коли приходили до неї товаришки в гості, вона тішилась безмежно і тоді, не маючи спромоги дотикати пальцями ляльки, ні бавитись з нею, її туга зростала ще більше. Бували і такі дні, коли бабця не хотіла навіть дозволити, щоб вийняли ляльку з шафи. Дитина попросту шаліла з радощів, коли могла дивитись, як Віолета бо так назвали лялечку — відкривала очі, або говорила „мамо". Та це були рідкі святочні дні з підвечірком, коли Віолету обносили довкола стола і всім показували.

Прийшли й інші дні. Ліза занедужала і тоді Віолету носили до 12-літньої дівчинки, щоб потішити її у шпиталі, бо вона боролась із смертю...

Але життя минає, крутиться як колесо, і прийшов час, коли з малої Лізи виросла дозріла Єлисавета.

*

Єлисавета мала теж донечку і теж хотіла їй на свято уродин купити лялечку. Бабуся, пані Кортамбо, померла вже давно, втративши ввесь свій свій маєток підчас інфляції. Єлисавета вийшла заміж не дуже щасливо, — не зробила „доброї партії". У її домі, де не було грошей і де небагато було любови, рідко коли чути було сміх і ще рідше можна було бачити дарунки. Того дня, коли Єлисавета хотіла зробити дарунок своїй донечці, пригадала вона собі, що на горищі у скрині лежить десь дбайливо перехована її лялька з дитячих літ.

Розвязка була проста. Вона каже відчинити скриню і дасть дитині в дарунку чудову ляльку.

Єлисавета нераз у зрілому віці думала собі: „Коли я колись вийду заміж і буду мати дитину, тоді вона не буде мусіти всього відрікатись. Коли я буду давати забавки своїй дитині, тоді вона зможе ними бавитись і їх псувати. Що варта лялька, коли не можна її носити на руках?...

Вона саме відчувала те розчарування, коли треба тільки дивитись на ляльку, а не вільно її доторкатись. Спомин про це залишив їй тільки тугу, мрії, бажання.

Мала Оленка стояла перед Лізою, зовсім так само як багато літ тому Ліза стояла перед своєю бабусею. Ліза хотіла показати, що вона не забула терпінь своєї молодости і буде поводитись із своєю донькою зовсім інакше, як поводились з нею. Вона покликала до себе донечку і сказала їй:

— Слухай, Оленко. Я подарую тобі гарну лялечку. У цілому Парижі не знайдеш кращої. Всі частини її тіла рухаються. Вона відмикає і закриває очі, вона говорить „папа", „мама", вона ходить, має правдиві брови і правдиве волосся, вона вміє пересилати цілунки, вона має краще білля як ми, вона має правдиві черевички і шовкові панчішки...

Оленка не мала терпцю вислухати цього опису до кінця і перебила своїй мамі холодним, діловим голосом:

— Мамусю! Коли тобі не зробить це великої різниці, то чи ти не моглаб мені подарувати щось менше офіціяльного?

Перекл. **в. г.**

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ 1945 РОКУ.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	359.80
2.	237.54
3.	192.46
4.	106.76
5.	477.85
6.	32.44
7.	300.65
8.	363.31
9.	218.37
10.	199.27
11.	146.48
12.	129.35
13.	58.78
14.	57.40
15.	16.41
16.	92.72
17.	40.80
18.	121.94
19.	12.05
20.	439.09
21.	148.05
22.	937.97
23.	129.84
24.	224.60
25.	287.72
26.	27.11
27.	48.11
28.	182.55
29.	231.60
30.	80.67
31.	137.54
32.	32.84
33.	496.93
34.	92.40
35.	45.80
36.	181.40
37.	229.51
38.	277.67
39.	446.91
40.	21.09
41.	74.23
42.	215.44
43.	70.95
44.	178.41
45.	595.50
46.	99.96
47.	68.74
48.	45.14
49.	46.45
50.	193.47
51.	78.42
52.	136.57
53.	258.47
54.	65.15
55.	85.55
56.	140.83
57.	611.88
58.	207.62
59.	251.66
60.	43.24
61.	47.18
62.	366.69
63.	778.23
64.	147.98
65.	273.50
66.	138.42
67.	202.67
68.	21.09
69.	267.50
70.	296.99
71.	78.41
72.	49.46
73.	160.62
74.	111.82
75.	285.97
76.	808.55
77.	181.84
78.	102.07
79.	19.92
80.	76.44
81.	153.24
82.	98.03
83.	585.70
84.	301.81
85.	186.33
86.	338.21
87.	347.83
89.	47.90
90.	241.28
91.	423.57
92.	17.88
93.	59.47
94.	2,140.21
95.	46.22
96.	351.05
97.	207.14
98.	242.61
99.	199.37
100.	136.97
101.	95.16
102.	1,159.32
103.	123.69
104.	236.35
105.	260.52
106.	566.31
107.	[illegible]
108.	125.59
109.	259.22
110.	12.31
111.	30.23
112.	1,083.65
113.	71.04
115.	78.34
116.	74.04
117.	117.63
118.	130.97
119.	59.97
120.	273.27
121.	330.48
122.	54.11
123.	355.82
124.	118.00
125.	337.56
126.	106.01
127.	522.87
128.	36.95
129.	31.10
130.	926.83
131.	26.62
132.	209.41
133.	187.83
134.	101.71
135.	80.00
136.	222.49
137.	191.00
138.	82.68
139.	195.03
140.	100.85
141.	253.56
142.	173.97
143.	269.48
144.	66.98
145.	95.60
146.	214.31
147.	727.14
148.	46.60
149.	96.29
150.	323.25
151.	316.11
152.	115.24
153.	108.75
154.	42.98
155.	560.89
156.	597.04
157.	21.46
158.	447.46
159.	82.31
160.	125.13
161.	197.78
162.	93.84
163.	303.61
164.	224.13
165.	109.26
166.	96.14
167.	123.86
168.	209.73
169.	44.61
170.	642.74

Відділ	Заплатив
171.	203.62
172.	53.11
173.	127.84
174.	57.16
175.	633.73
176.	409.43
177.	203.24
178.	347.12
179.	760.12
180.	251.22
181.	127.75
182.	275.11
183.	354.10
184.	20.12
185.	64.62
187.	125.49
188.	58.56
190.	41.56
191.	158.10
192.	264.61
193.	81.78
194.	81.16
195.	48.98
196.	53.05
197.	33.17
198.	82.32
199.	144.63
200.	491.46
201.	48.84
202.	44.77
203.	94.57
204.	3,532.26
205.	22.94
206.	648.19
207.	104.02
208.	32.24
209.	64.37
210.	65.72
211.	228.17
212.	66.27
213.	501.40
214.	29.46
215.	43.09
216.	88.56
217.	570.78
218.	303.65
219.	1,016.15
220.	127.36
221.	1,504.01
222.	130.64
223.	571.37
225.	11.75
226.	194.54
227.	76.81
228.	81.72
229.	169.66
230.	1,212.45
231.	25.18
232.	82.52
233.	39.46
234.	244.16
235.	159.02
236.	180.51
237.	1,124.71
238.	853.98
239.	713.19
241.	115.19
242.	291.62
243.	158.46
244.	25.25
245.	151.66
246.	83.95
247.	287.37
248.	104.30
249.	39.30
250.	13.49
251.	317.21
252.	129.10
253.	131.59
254.	257.03
255.	56.14
256.	74.07
257.	34.37
258.	40.14
259.	565.16
261.	35.66
262.	80.08
263.	51.36
264.	129.82
265.	80.57
266.	192.59
267.	231.20
268.	241.69
269.	24.70
270.	263.11
271.	299.78
272.	365.52
273.	10.31
274.	644.11
275.	204.71
276.	629.26
277.	379.23
278.	30.55
279.	25.28
280.	204.55
281.	309.03
282.	24.05
283.	310.86
284.	161.71
285.	18.60
286.	93.39
287.	113.49
288.	511.95
289.	44.29
290.	101.03
291.	515.28
292.	2,915.06
293.	165.74
294.	46.23
295.	168.09
296.	531.61
297.	21.02
298.	119.78
299.	87.04
300.	180.86
301.	377.27
302.	21.95
303.	91.50
304.	116.22
305.	156.05
306.	29.10
307.	51.64
308.	151.72
309.	39.67
310.	239.97
311.	20.22
312.	107.40
313.	32.14
314.	34.11
315.	20.61
316.	385.25
317.	110.64
318.	143.58
319.	101.45
320.	148.54
321.	81.41
322.	82.94
323.	121.43
324.	231.72
325.	825.38
326.	92.77
327.	62.18
328.	24.47
329.	42.27
330.	281.99
331.	96.49
333.	266.21
334.	331.40
335.	64.35
336.	458.84
338.	567.79
339.	142.00
340.	19.37
341.	368.90
342.	198.91
343.	210.28
344.	95.37
345.	283.49

Відділ	Заплатив
346.	14.82
347.	234.22
348.	230.41
349.	99.45
350.	274.21
351.	90.84
352.	269.40
353.	89.42
354.	17.43
355.	91.48
356.	20.68
357.	70.62
358.	540.80
359.	76.67
360.	24.91
361.	2,900.11
362.	224.25
363.	211.57
364.	1,609.67
365.	77.31
366.	37.76
367.	689.32
368.	115.98
369.	390.40
370.	310.52
371.	436.37
372.	91.72
373.	327.66
374.	94.69
375.	450.95
376.	38.59
377.	19.06
378.	153.69
379.	343.76
380.	153.95
381.	25.39
382.	55.36
383.	242.87
384.	50.82
385.	372.36
386.	187.26
387.	24.01
388.	286.28
389.	34.99
390.	265.67
391.	49.93
392.	19.28
393.	57.21
394.	14.06
395.	21.12
396.	101.19
397.	88.52
400.	123.36
401.	46.19
402.	22.79
403.	262.37
404.	60.37
405.	98.03

Відділ	Заплатив
406.	235.71
407.	59.69
408.	33.84
409.	61.59
410.	16.31
411.	82.54
412.	20.43
413.	119.10
414.	274.81
415.	116.52
416.	33.20
418.	52.29
419.	40.56
421.	96.47
422.	53.74
423.	83.01
424.	17.53
425.	60.13
426.	66.50
427.	216.27
429.	28.02
432.	1,201.46
433.	70.17
434.	52.51
435.	142.09
437.	39.08
438.	79.08
439.	208.16
441.	335.86
442.	150.01
443.	16.09
445.	100.76
446.	115.34
448.	125.84
450.	16.52
451.	80.73
452.	32.22
454.	11.04
455.	150.60
456.	32.64
457.	51.07
458.	171.18
459.	43.34
460.	6.36
461.	60.34
462.	26.70
463.	147.87
464.	107.47
465.	18.40
466.	143.37
467.	10.40
468.	15.79
469.	307.80
472.	110.44
475.	22.71
476.	263.41
477.	191.94

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 287.88

3 місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпечення $99,017.31

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	12.00	217.	2.74
3.	2.42	221.	3.05
19.	1.58	225.	24.17
28.	12.03	230.	3.81
30.	9.53	234.	16.50
33.	6.88	237.	2.68
37.	16.20	243.	21.01
39.	24.13	245.	1.06
62.	14.16	257.	2.84
65.	14.02	262.	1.41
70.	3.80	274.	2.98
83.	2.86	275.	14.56
90.	13.73	278.	1.15
101.	5.68	284.	3.37
102.	4.96	286.	32.87
106.	7.23	292.	21.96
108.	3.38	298.	3.05
112.	41.80	305.	6.82
117.	4.46	316.	1.11
125.	2.66	321.	3.73
127.	3.17	325.	2.02
139.	2.35	328.	2.01
142.	8.40	334.	2.28
143.	10.49	335.	5.21
147.	20.58	336.	6.35
151.	6.28	342.	14.57
161.	1.92	349.	5.24
170.	4.94	358.	1.62
181.	1.57	361.	2.48
185.	6.68	367.	3.51
194.	4.86	370.	5.01
206.	3.96	371.	1.30
209.	2.62	384.	28.93
216.	13.18	388.	15.42

3 місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпечення $ 561.73

Разом з місячних вкладок від членів	$99,579.04
Відсотки від морґеджів	2,337.90
Відсотки від бондів	4,794.20
Відсотки з банків	45.47
Відсотки від членських позичок	676.39
Відсотки від нотів	12.09
Чинш від реальностей	10,238.59
Прихід друкарні і книгарні	6,755.94
Надвишка при виміні канадійської валюти	15.00
Зворот виплаченої нагороди за нових членів з молодечого департаменту до адміністраційного фонду дорослих членів	1,839.27
Зворот виплаченої нагороди лікарям за нових членів з молод. департаменту до адміністраційного фонду	34.50
Зворот позички до народного фонду	23.21
Зворот втрати при продажі реальности	92.74
Сплати морґеджів	4,690.35
Продаж реальностей	75,000.00
Сплати членських позичок	8,199.44

Сирітські части по бл. п.:

в. 108 Кокотайло Йосифина	500.00
в. 355 Мілян Василь	500.00
Разом	$215,334.04

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 37 Скоренька Антоніна	500.00
в. 38 Цабаль Марія	1,000.00
в. 38 Майкович Антін	754.85
в. 55 Бартох Антін	1,000.00
в. 63 Оресік Іван	500.00
в. 63 Тертичний Павло	500.00
в. 63 Волошинович Валес	500.00
в. 63 Личак Анна	1,000.00
в. 76 Мручак Василь	1,000.00
в. 94 Собчук Петро	1,000.00
в. 106 Кущак Михайло	1,000.00
в. 108 Кокотайло Йосифина	1,000.00
в. 112 Космос Марія	1,000.00
в. 132 Микитин Марія	250.00
в. 161 Фірич Михайло	1,000.00
в. 211 Стучак Дмитро	1,000.00
в. 218 Сорока Розалія	1,000.00
в. 221 Іванків Стефан	500.00
в. 223 Солтис Йосиф	1,500.00
в. 277 Копанецький Станисл.	500.00
в. 277 Прощик Захарій	500.00
в. 361 Жигайло Петро	1,000.00
в. 465 Чорний Юрій	500.00
в. 476 Чорний Филип	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	1,545.51
Втрати при продажі реальности	4,178.00
Податок від канадійських інвестицій	8.75

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 59 Бойко Григорій	500.00
в. 282 Гальчин Микола	76.59

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 287.88

Запомоги з запомогового фонду:

в. 1 Матичак Павло	35.00
в. 11 Саїв Стефан	35.00
в. 11 Кокус Мартин	100.00
в. 11 Василовський Кароль	30.00
в. 30 Гамуха Пелягія	25.00
в. 43 Малинчак Петро	35.00
в. 67 Наджога Григорій	35.00
в. 69 Ликтей Анна	25.00
в. 90 Лупацій Іван	35.00
в. 104 Стечишин Михайло	75.00
в. 106 Юшак Володимир	30.00
в. 106 Музика Максим	35.00
в. 147 Лобас Іван	35.00
в. 150 Соколовський Мих.	25.00
в. 179 Греськів Йосиф	35.00
в. 206 Корнелюк Марія	35.00
в. 206 Схаб Параска	25.00
в. 211 Іваницька Пазя	25.00
в. 276 Полюга Берта	25.00
в. 288 Газин Анна	25.00
в. 310 Тижник Василь	35.00
в. 352 Ковальчук Анна	25.00
в. 371 Снігур Катерина	25.00
в. 372 Редкович Прокіп	35.00
в. 385 Козак Марія	25.00
в. 385 Вінценто Стефан	75.00
в. 390 Губчик Марія	25.00
в. 400 Моцько Ілія	35.00
в. 407 Бохняк Анна	25.00
в. 410 Шнкітка Андрій	25.00
в. 443 Вовк Дмитро	40.00

Виплати адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	5,226.81
Свобода за орган	3,900.0
Платня головного уряду	900.00
Платня помічних сил	792.02
Чинш за офіси	625.00
Лікарі за нових членів	614.50
Кошти подорожі організаторів	338.65
Свобода за праці і друки	233.00
Нагорода за нових членів	200.00
Актюар за праці	112.45
Офісові прибори і друки	100.05
Пошта	100.00
Телефон	42.97
Кошти подорожі і репрезентації	40.00
Направи машин	31.10
Обезпечення від грабунку	20.00
Спортова акція	11.25
Річна вкладка до центральних запомогових організацій	10.00
Вода	4.80
Асекураційні журнали	3.50
Асекураційні департ. стейтів за дозволи	2.00

Інші виплати:

Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях	2,790.25

Інвестиції готівки:

Інвестовано в морґеджах	65,000.00
Позички членам	958.39
Разом	$108,753.32

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем 31. грудня 1944 року осталася	$321,863.35
Прихід за січень 1945 р.	215,334.04
Разом	$537,197.39
Розхід за січень 1945 р.	108,753.32
Готівка р кінцем 31. січня 1945 року остається	$428,444.07

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 428,444.07
Морґеджі	998,873.22
Бонди	4,876,088.02
Реальности	535,500.00
Позички членам	478,891.13
Друкарня	5,751.67
Ноти (векслі)	300.00
Разом	$7,323,848.11

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$6,646,836.60
Посмертний фонд старого роду обезпечення	75,185.69
Адміністраційний фонд	210,899.95
Резервовий фонд	13,670.53
Запомоговий фонд	104,353.61
Народний фонд	16,121.60
Конвенційний фонд	58,592.04
Contingent Fund for protection of Inv. & Mort.	92,443.14
Фонд Згоди Братств	19,280.75
Сирітський фонд	86,464.20
Разом	$7,323,848.11

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	8.75	18.	90
2.	6.52	20.	11.70
3.	2.50	21.	5.62
4.	1.80	22.	7.66
5.	7.88	23.	1.58
6.	1.35	24.	7.66
7.	16.87	25.	1.80
8.	8.55	26.	1.80
9.	10.35	27.	23
10.	68	28.	9.00
11.	9.70	29.	5.35
12.	68	30.	7.20
13.	4.95	31.	2.70
14.	2.25	33.	11.03
15.	1.36	34.	5.84
16.	3.83	36.	12.60
17.	7.43	38.	6.55

Відділ	Заплатив
39.	21.38
40.	2.00
41.	13.50
42.	4.50
43.	2.25
44.	4.50
45.	11.03
46.	45
47.	2.25
48.	7.20
50.	7.43
51.	2.03
52.	10.15
53.	2.70
54.	3.40
55.	5.25
56.	6.55
57.	12.38
58.	3.82
59.	3.60
60.	1.12
61.	11.03
62.	2.25
63.	27.90
64.	7.75
65.	8.00
66.	6.75
67.	4.28
69.	1.35
70.	2.93
71.	1.58
72.	68
73.	3.15
74.	4.05
75.	6.10
76.	7.88
77.	3.38
78.	5.40
79.	1.15
80.	1.58
81.	2.25
82.	2.70
83.	5.20
84.	7.65
85.	15.75
86.	5.18
87.	6.98
89.	65
90.	13.73
91.	12.15
92.	2.25
94.	48.82
95.	1.60
96.	13.75
97.	8.78
98.	5.40
99.	3.15
100.	2.50
102.	11.47
103.	2.48
104.	90
105.	4.05
106.	2.70
107.	1.58
108.	68
109.	7.88
110.	2.65
112.	26.55
113.	3.83
115.	50
116.	7.65
117.	1.00
118.	5.85
119.	1.90
120.	4.50
121.	16.66
122.	3.50
123.	2.93
124.	4.05
125.	10.58
126.	5.18
127.	9.00
128.	1.13
130.	23.25
132.	1.80
133.	1.75
135.	2.70
136.	10.80
137.	8.10
138.	3.60
139.	1.58
140.	4.75
141.	1.25
142.	10.13
143.	5.13
144.	5.75
145.	3.92
146.	2.03
147.	24.08
148.	2.93
149.	2.70
150.	28.25
151.	7.43
154.	45
155.	9.90
156.	9.25
157.	68
158.	9.45
159.	3.48
160.	3.60
161.	3.83
162.	1.35
163.	1.58
164.	76.28
165.	7.20
166.	1.80
167.	12.15
168.	1.80
169.	25
170.	10.35
171.	10.13
172.	6.30
173.	4.05
174.	2.48
175.	7.45
176.	12.40
177.	3.15
178.	3.51
179.	4.08
180.	11.25
181.	1.13
182.	2.93
183.	1.80
185.	6.28
186.	7.01
187.	1.15
188.	4.50
191.	6.98
192.	9.23
193.	4.00
196.	1.35
198.	50
199.	1.35
200.	69.75
201.	2.25
202.	2.71
204.	370.80
205.	2.25
206.	15.75
207.	3.15
208.	45
209.	25
210.	90
211.	6.98
212.	4.50
213.	6.75
214.	45
215.	50
217.	18.67
218.	2.47
219.	21.82
220.	6.30
221.	35.78
222.	3.38
223.	19.58
225.	1.15
227.	90
228.	2.50
229.	6.08
230.	13.50
231.	45
232.	3.15
233.	4.50
234.	6.75
235.	8.78
236.	5.85
237.	8.55

Відділ	Заплатив
238.	45.00
239.	35.10
241.	3.60
242.	28.69
243.	3.38
244.	68
245.	2.48
246.	25
247.	9.00
248.	9.23
250.	1.35
251.	8.35
252.	8.91
253.	5.17
254.	7.65
255.	4.05
256.	3.15
257.	45
258.	2.25
259.	9.68
261.	3.82
262.	6.07
263.	68
265.	2.48
266.	10.13
267.	2.25
268.	4.28
269.	45
270.	12.15
271.	4.75
272.	1.80
273.	1.35
274.	31.73
275.	1.58
276.	10.60
277.	20.25
278.	1.13
279.	90
280.	5.76
281.	26.55
282.	2.05
283.	8.55
284.	1.60
286.	90
287.	2.93
288.	5.63
289.	3.60
290.	45
291.	24.75
292.	51.15
293.	33.68
295.	5.62
296.	27.45
297.	45
298.	1.13
299.	5.40
300.	2.70
301.	3.51
302.	68
303.	6.75
304.	8.26
305.	5.40
306.	90
308.	3.60
309.	90
310.	12.15
311.	1.65
312.	2.75
313.	2.47
314.	25
315.	25
316.	11.70
317.	4.28
318.	3.83
319.	7.43
320.	6.10
321.	4.95
323.	5.15
324.	4.95
325.	4.73
326.	2.48
327.	1.10
328.	45
329.	25
330.	4.95
331.	3.60
333.	9.00
334.	10.03
335.	2.90
336.	11.83
338.	11.93
339.	2.95
341.	22.73
342.	5.62
343.	1.80
344.	2.70
345.	4.95
346.	90
347.	10.80
348.	10.80
349.	3.60
350.	4.50
351.	2.70
352.	5.85
353.	3.15
355.	1.80
356.	1.10
357.	1.49
358.	12.60
359.	4.05
361.	99.22
362.	4.50
363.	5.85
364.	9.25
365.	4.73
366.	4.50
367.	6.10
368.	50
369.	8.35
370.	1.80
371.	14.62
372.	2.25
373.	1.13
374.	75
375.	7.50
376.	90
377.	22
378.	4.50
379.	4.95
380.	6.55
381.	1.35
383.	12.60
384.	2.03
385.	9.45
386.	6.75
388.	8.10
389.	2.48
390.	14.40
392.	25
395.	5.63
396.	1.13
397.	5.90
400.	8.55
401.	1.35
402.	90
403.	3.83
404.	1.80
405.	68
406.	22.95
407.	1.80
408.	65
409.	2.92
410.	1.06
411.	50
413.	3.15
414.	10.35
415.	15.50
416.	90
418.	3.38
421.	4.05
422.	9.90
423.	4.05
424.	1.13
426.	1.35
427.	18.68
429.	4.05
432.	60.98
433.	68
434.	3.38
437.	6.33
438.	10.80
439.	21.20
442.	13.06
443.	5.85
446.	3.60
448.	2.48
450.	3.60

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
451.	2.70	462.	2.47
452.	3.38	463.	3.60
454.	90	464.	4.05
455.	27.50	466.	90
456.	8.85	467.	1.80
457.	2.40	468.	5.20
458.	5.40	469.	27.00
459.	90	475.	1.58
460.	90	476.	2.70
461.	5.65	477.	1.35

3 місячних вкладок за членів обезпечених в клясах 1, 2 і 3 $3,216.21

Відділ	Заплатив
3.	4.77
5.	7.09
7.	2.60
8.	3.97
10.	11.03
11.	25.70
14.	1.54
15.	3.99
17.	5.46
19.	4.02
20.	77
28.	3.91
33.	3.74
34.	4.78
37.	3.72
38.	3.19
39.	40.46
45.	13.44
47.	2.69
48.	5.67
49.	7.69
51.	2.84
52.	5.86
54.	18.18
55.	5.06
56.	5.71
58.	20.07
59.	36.52
60.	1.54
63.	75.14
64.	31.50
65.	22.44
66.	2.02
70.	59.99
71.	49.77
72.	1.04
75.	10.87
76.	47.00
77.	1.97
82.	2.90
83.	100.15
84.	47.60
85.	6.83
89.	93
91.	2.12
94.	73.33
96.	23.77
97.	1.54
98.	22.80
99.	11.25
102.	18.06
103.	29.79
104.	3.66
105.	1.54
106.	27.11
109.	83
112.	51.50
115.	8.20
116.	12.86
118.	6.29
119.	4.97
120.	131.73
121.	38.84
123.	1.54
125.	43.10
126.	2.10
127.	11.00
128.	14.70
130.	52.36
132.	12.65
134.	2.47
137.	2.00
138.	7.90
139.	1.67
142.	27.63
144.	5.79
145.	6.91
147.	55.37
149.	3.08
150.	53.92
151.	9.04
153.	9.21
155.	10.95
156.	7.93
157.	1.86
158.	3.26
161.	7.22
163.	22.06
164.	44.14
165.	77
167.	1.86
170.	10.58
171.	4.00
174.	1.91
175.	8.69
176.	13.56
177.	62.66
180.	5.28
182.	4.79
183.	23.88
186.	1.86
191.	5.58
192.	3.83
194.	2.00
196.	7.50
199.	5.75
200.	18.81
202.	4.11
204.	210.97
206.	39.27
207.	16.42
210.	1.04
211.	30.84
213.	46.49
215.	8.04
217.	1.88
218.	10.60
219.	82.47
221.	104.19
223.	3.85
226.	7.44
227.	19.82
229.	2.49
230.	108.41
232.	25.30
233.	2.14
234.	4.97
235.	98
236.	12.60

Відділ	Заплатив
237.	44.40
238.	72.93
239.	4.99
243.	2.59
244.	1.57
245.	28.85
247.	93
248.	2.33
251.	21.23
252.	3.72
254.	11.06
255.	2.10
256.	5.74
259.	6.64
261.	3.40
264.	40.34
265.	12.93
266.	22.91
268.	2.43
270.	1.56
271.	3.72
274.	25.29
275.	2.10
276.	10.71
277.	27.06
281.	27.93
282.	82
283.	4.85
284.	19.24
288.	1.90
289.	9.30
290.	11.77
292.	126.59
293.	29.55
294.	21.05
296.	23.20
298.	6.70
305.	3.72
309.	77
310.	46.34
312.	3.82
313.	9.10
316.	26.41
317.	3.10
318.	88
319.	1.09
320.	24.68
321.	15.91
322.	1.54
324.	8.16
325.	113.16
329.	6.85
330.	7.63
331.	2.00
334.	45.15
335.	12.64
336.	21.59
338.	2.65
339.	4.26
341.	81.11
343.	12.71
344.	1.54
347.	11.67
348.	27.66
351.	4.20
357.	1.88
358.	54.00
361.	230.09
362.	42.65
364.	2.31
365.	1.06
367.	53.76
368.	9.80
369.	6.10
370.	14.43
371.	48.24
372.	17.42
374.	11.18
375.	43.13
378.	3.86
379.	14.69
380.	38.63
383.	3.88
385.	19.24
386.	81.26
388.	3.67
390.	19.82
391.	12.96
393.	5.27
394.	98
396.	6.81
397.	3.77
400.	5.67
401.	2.90
402.	24.20
403.	79
408.	2.15
410.	3.84
413.	8.07
414.	28.81
421.	28.95
425.	9.62
427.	69.42
432.	566.76
433.	2.60
438.	3.27
439.	20.12
441.	122.48
443.	11.45
445.	65.15
446.	34.51
451.	54.93
452.	4.00
454.	1.07
455.	22.58
456.	9.83
457.	3.51
458.	22.98
459.	20.96
461.	8.51
462.	3.05
464.	33.56
465.	4.93
466.	5.81
468.	6.59
469.	71.26
475.	1.09
476.	3.95

3 місячних вкладок за членів обезпечених в клясах 4 і 5 $5,721.90

Разом з місячних вкладок від членів	$8,938.11
Відсотки від бондів	175.00
Відсотки від морґеджів	262.28
Відсотки від членських позичок	9.49
Чинш від реальности	35.00
Сплати морґеджів	254.32
Сплати членських позичок	25.00
Разом	$9,699.20

РОЗХІД:

Виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	$ 52.42
Вода, світло і інші виплати на реальности	18.94

Виплати адміністраційного фонду:

Нагороди за нових членів	1,839.27
Свобода за Ukrainian Weekly	600.00
Платня помічних сил	546.86
Свобода за праці і друки	109.82
Лікарі за нових членів	36.50
Видатки канцеляр. на пошту	25.00
Разом	$3,228.81

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем 31. грудня 1944 року остала	$12,028.28
Прихід за січень 1945 р.	9,699.20
Разом	$51,727.48
Розхід за січень 1945 р.	3,228.81
Готівка з кінцем січня 1945 року остається	$48,498.67

БІЛЯНС.

Стан чинний

Готівка	$ 48,498.67
Морґеджі	93,122.42
Бонди	456,471.63
Реальности	4,306.30
Позички членам	150.00
Разом	$602,549.02

Стан довжний:

Посмертний фонд	$538,825.21
Адміністраційний фонд	63,723.81
Разом	$602,549.02

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр

ЗВІТ

з нарад Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, з дня 3. лютня, 1945 року.

Є однак та різниця, що коли до країв занятих Аліянтами можна висилати допомогу на адреси вказаних нами організацій, а навіть поодиноких осіб і можна нам вислати свого представника для провірення — то в Советськім Союзі цього не дозволено.

На наш запит, ми одержали від „Рошен Вор Реліф, Інк." листа з дня 2. лютого, 1945. Цей лист звучить:

RUSSIAN WAR RELIEF, Inc.
NATIONALITIES DIVISION
5 Cedar St., New York 5, N.Y.

February 2nd, 1945

Mr. Walter Gallan, Pres.
Ukr. Amer. Relief Committee
847 N. Franklin St.
Philadelphia, Pa.

Dear Mr. Gallan:

In regard to the questions you have raised in your letter, I would like to give you the following information.

1. You asked if it is possible at the present time to send relief to individuals or special indicated regions or communities in the Sovet Ukraine.

I am glad to be able to tell you **that it is possible for us to permit groups to earmark contributions for certain special regions and localities.** I am enclosing a list of the places which have been approved for such designated shipments up to the present time. We will continue to add to this list as we secure additional places to which shipments may be made. **However, it is neither possible nor within the function of Russian War Relief to arrange for delivery to individuals. Our concern has always necessarily been with giving the widest possible aid rather than carrying on a program of help to specific patrons.**

2. Your next question asks if there is a guarantee for safe delivery.

Both Russian War Relief and the Soviet government have always to insure that done everything humanly possible to insure that any materials contributed shall be safely received. We have sufficient evidence from the many designated areas to which we send supplies that contributions made have been received and distributed in accordance with our requests. I know you will recognize, however, that in any country which has been the center of continuous fighting, it is inevitable that war requirements take first priority and may in some instances effect even the best planned shipments. However, we do know that even in regions close to the war front such as Lithuania, our deliveries have been successfully made.

3. As to your question of the conditions under which your committee could cooperate with Russian War Relief, Inc., in providing relief for the Ukrainian S. S. Republic, I believe you are aware of the fact that several Ukrainian groups have shipped substantial quantities of material through Russian War Relief to the Ukraine. At the present time, we are in the process of uniting all such groups into a broad committee whose sole function would be to carry out a humanitarian program of aid to the Ukraine. We feel it would be advisable for you to join with such a broad committee. The details of such an association could of course be best discussed with your personal representatives since it would be difficult to discuss these by letter. There are also many suggestions we might offer about the types and quantities of suplies which are needed in the Ukraine. This is a technical detail which could be solved at the point where you had formulated your program.

4. Your last question asks about the possibilities of sending a representative of your committee to supervise or witness the distribution of your relief. I did want you to know that Russian War Relief already has a responsible official in the Soviet Union who works in close laison with VOLKS and who has received their wholehearted cooperation. Our representative is the person responsible for advising us of all urgent needs and of all the details in relation to distribution.

Sincerely yours,
VIVIAN Di LALLO,
Director Nationalities Division.

Залучена до того листа ліста звучить:

Byelo-Russian Republic

Baranowich, Bialystok, Bobruisk, Borisov, Brest-Litovsk, Gomel, Grodno, Hlusk, Kalinovich, Kletsk, Minsk, Mogilev, Mozyr, Pinsk, Prushani, Shklov, Slutsk, Vitebsk.

Crimea: Yevpatroia.

Estonian Republic.

Latvian Republic: Dvinsk, Liepaja (Libau) Rezekne (Rejitsa), Riga.

Lithuanian Republic: Knunas (Kovno), Keidani, Mariampol, Ponivicj (Ponevezh), Siauliai, Vilnà.

Moldavian Republic: Akkerman, Blata, Bendery, Bessarabia, Byelsy, Chernowitz, Kishenev, Lipkany.

Russian Socialist Federated Soviet Republic: Saratov, Stalingrad.

Soviet Armenia.

Ukraine: Byelaya-Tserkov, Berditchev, Cherkassi, Chernigov, Dnepropetrovsk, Dubno, Kamenets-Podolsk, Kiev, Kovel, Kremenets, Lutsk, Lvov, Malin, Odessa, Ovruch, Pereyaslav, Pervomaisk, Polenyc, Poltava, Proskurov, Rovne, Savran, Shepetovkia, Shpola, Shumsk, Smela, Stanislav, Staro-Konstantinov, Talnoye, Tarnopol, Uman, Vinnitsa, Vladimir Volynski, Yarmolintsy, Zaslav, Zhitomir.

Western Ukraine: Gorodenko, Novo Selitz on the Bessarabian-Ukraine Border, Novo Sybkov on the Ukrainian-White Russian Border.

(Дальше буде).

ДО ШАНОВНИХ ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ" І „ЮКРЕЙНІЕН ВІКЛІ"

Як Ви змінюете адресу, просимо негайно повідомити про це адміністрацію „Свободи". Скоре повідомлення усуває непорозуміння і стримання газети. З повідомленням просимо також висилати 10 центів готівкою або почтовими значками на покриття вироблення нового стенсля. Члени і Читачі з Канади зволять присилати тільки готівку тому, що канадійських почтових значків не можна виміняти.

AMERICAN HEROES

by JULIAN OLLENDORFF

For six days and six nights after abandoning a torpedoed ship in the Indian Ocean, Chief Mate Van Rutherford McCarthy remained at the helm of a lifeboat. Buffeted for sixty-three hours by a terrific gale, he kept the tiny craft afloat and brought his men through safe. He slept only six hours and kept the morale of his men high. He has been awarded a Merchant Marine Distinguished Service Medal. War Bonds back such courageous men as Chief Mate McCarthy. Buy more War Bonds.

U. S. Treasury Department

В пору катару й перестуди

Як настане осінь і зима, а з ними дощі, болота, мряки, сніг і мороз, багато людей ходить закатарених, одні кашляють, другі пчихають, інших „душить флеґма". Відзиваються старі ревматизми, „стрикає" і ломить у кістках.

Простуда — причиною недуги.

Властиво, то нинішня медицина не вважає простуди „причиною недуги". На це мають монополь всякі бактерії; простуда займає тепер другорядне місце, а саме т. зв. „сприятливого чинника" себто такого, що влекшує хоробothворчим бактеріям атаку на людину.

Про це мабуть кожний уже переконався, коли одного дня перемочив та простудив ноги, бо другого дня мав катар і хрипку як „муровані". Простуда, головно холод у ноги спричиняє у вражливих людей такі неприємні прояви, як катар, хрипка, кашель чи гарячка.

Організм людини пристосований більш-менше до постійної температури, в якій вона почуває себе найліпше. Тоді людина почуває себе здоровою, її орґанізм функціонує добре і не боїться міліярдів бактерій, яких все повно на шкірі нашого, тіла і на слизній болоні носа, устної ямини та горла. Ті бактерії бувають різні. Нормально зустрічаємо там заразки ґрипи, катару, запалення легенів та ін. Одначе звичайно вони для нас нешкідливі. Зате коли обнижиться **відпорність** нашого орґанізму напр. підчас простуди від холодного повітря чи перемочених ніг, тоді мікроби користають з такого ослаблення нашої відпорности і здобувають над орґанізмом перевагу.

Досліди Пастера.

Вплив температури на відпорність орґанізму проти хороботворчих заразків досліджував ще славний Пастер. Він зайнявся питанням чому напр. один з найбільших хороботворчих заразків т. зв. бацілюс антраціс є незвичайно грізний для худоби і овець, а зовсім нешкідливий для курей. Пастер упав на думку, що може тут має вплив вища температура курок ніж овець, що хоронить їх перед недугою. Він занурював тоді лапки курок на довший час до води, а тоді вони попадали в ту саму недугу, що вівці, коли дослідник впорскнув їм згаданого заразка.

Теплошкірі звірі і людина пристосовувалися в той спосіб од мікробів, що в нормальній температурі співжиття людини з мікробами їй нічого не шкодить. Зате досить цю постійну температуру обнижити, щоб улекшити заразкам прихід недуги.

Як реаґують поодинокі люди?

Одні особи більше, другі менше вражливі на простуду тіла. Ось напр. підчас маневрів вояки мусять перебувати годинами у холодних мочарах у перемоченій обуві і нічого їм не станеться, а другим разом міщух піде за місто на прогульку, перемочить черевики і на другий день в нього появляється кашель чи біль горла.

Таксамо неодмаково реаґують люди на **продуви**. Більшість людей зносить без жадної шкоди холодні продуви, інші більш вразливі нарікають зараз на болі зубів, мязів і т. п.

Що робити в зимних порах року?

В такі пори року треба звертати увагу на відповідну температуру нашого тіла і мешкання. Повітря кімнати, де буваємо при праці не повинно бути ні за холодне ні за тепле; найліпша температура це 63 ступні Фаренгайта. Убрання має бути сухе та тепле. На підлозі мешкання повинні бути диваники.

Повітря в кімнаті треба часто зміняти, щоб було чисте. Тому, що найчастіше катари та болі горла чи нежит озявів (бронхіт) походить з перемочення чи перемерзнення ніг, треба уважати, щоб панчохи чи скарпитки і черевики були завсіди сухі та теплі. Підчас дощів добре є носити ґумові кальоші. Особи, що мають зимні ноги, повинні по приході до дому скупати ноги кілька хвилин у теплій воді, потім убрати теплі скарпитки і капці.

До цих запобіжливих засобів належить ще й гартування тіла холодними зmиваннями чи тушами, одначе гартувати треба зачинати ще влітку і продовжувати безустанно. Таким робом шкіра нашого тіла звикає до змін температури і тоді будьяка простуда не дається їй так у знаки, як для незагартованої людини.

Б. Г-й.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАСС.

Щасливий відділ У. Н. Союзу.

Річні збори 238 відділу У. Н. Союзу відбулися 21. січня б. р. у приявности великого числа членів, не зважаючи на те, що одна члениця саме того вечора брала шлюб, отже дехто не міг прийти на зібрання. Після відкриття зборів предсідником П. Морозом склав фінансовий звіт касієр Й. Бербела, а рекордовий секр. М. Давискиба. Звіти виказали, що відділ росте постійно в членах, бере участь у всякій місцевій і загальній громадській акції, підпомагає американські установи і кампанії і йде солідарно за закликами Українського Конґресового Комітету. В ювилейнім Союзовім році відділ перевищив свою квоту в членах і має тепер 325 членів, між ними є такі старі піонірі, як С. Ярош, О. Панькевич і Д. Сілінський, які ще перед 23 роками цей відділ закладали разом із 6 іншими членами і діждалися таких світлих вислідів своєї первісної праці. Ми називаємо наш відділ „щасливим" теж і тому, що минулого року не було випадків смерти, за виїмком чл. Теофіля Дацка, що був кадетом летництва в американській армії і згинув при розбиттю літака.

Уряд на наступний рік вибрано через аклямацію той самий, що й тепер. Із рішень важне є це, що члени постановили енерґічніше підтримати акцію Українського Конґресового Комітету і Американсько-Українського Допомогового Комітету.

Після цього приступлено до вибору делеґатів на 21. конвенцію У. Н. Союзу. Вибрані Петро Мороз і Григорій Костецький делеґатами, а Степан Ярош і Данило Селінський заступниками. Вибрані зобовязалися присвятити більше часу на орґанізування нових членів у відплату за вибір.

М. Давискиба.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

У списі орґанізаторів, що брали участь в ювилейній кампанії з нагоди 50-ліття У. Н. Союзу, що був проголошений в „Свободі" в днях 13. січня, 1. та 2. лютого ц. р., зайшли деякі помилки, які отсим справляємо.

У відділі 272 при поданні 7. нових членів не подано імени орґанізатора, яким був В. Стасюк. При відділі 361 було подано, що П. Кучма зорґанізував самий 26 членів, а з В. Загаєвичем 5, а має бути, що він зорґанізував самий 34 члени, а з В. Загаєвичем 8. Також при цім самім відділі було подано, що І. Ґаличин зорґанізував самий 49 членів, а має бути 51. У відділі 372 при поданні імене орґанізатора було подано, що орґанізатором був Гері Ярема, а має бути Йосиф Ярема. При відділі 380 було подано, що Д. Липовий зорґанізував 1 члена, а має бути 3.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

Ню Йорк, Н. Й. — Дня 28. січня 1945 в православній церкві при 14 вул. в Ню Йорку відбулась панахида по Бл. п. Зоні Аструбалі, яка померла 10. грудня 1949 в Бріджпорт, Конн. Панахиду відправив Впр. о. Л. Весоловський як рівнож виголосив дуже ґарну проповідь. Після панахиди присутні членицi 15 від. Самостійного Золотого Хреста зібрали між собою $20 на працю Конґресового Комітету. Жертви зложили слідуючі члениці С. З. Х. від. 15 в Ню Йорку: по $2: п-ні О. Пельц, Марія Гук, Марія Близнак, Марія Субтельна а також Ст. Галичин прислала $2; по $1: Агнес Микитович, Катерина Воргуль, Катерина Хандога, Анна Середа і Станислава Ґурна.

Крім того о. Л. Весоловський жертвував $5.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

А. Д. Филипсбурґ, Н. Дж. — Дякуємо за витинок з „Істон Експрес" з голосом проф. Едді про граничний спір між Польщею і Росією. Пишете цілком слушно, що є американці, що добре розуміються на справах і знають, що це є українська земля, а не польська чи російська. Так, є такі американці, а треба, щоб їх було більше, а найкраще осягнемо це в такий сосіб, що будемо ширити між американцями, особливо по школах (каледжах, університетах) оті книжки, що є видані анґлійською мовою, а ширять правду про Україну. Ота правда дійде згодом до багатьох таких, що впали чи падають жертвою неправди, ширеної пропаґандними бюрами чи місіями ворогів волі й незалежности українського народу.

Дітройт, Міш. — До допису „Відслонення Пропамятної Таблиці" ще додати, що співачці п-нні Ярині Бойко акомпаніювала піяністка п-нна Маріон Махно.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ІСТОН, ПА. — Відділ 438 повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в суботу, 24. лютого, в парохіяльній гали на 4. стр., в год. 7. ввечір. На цих зборах буде вибір делеґата. — За уряд: С. Терлецький, секр.

ТЕЙЛОР, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 193, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 25. лютого, в годині 2. пополудні, в домі секретаря, 112 Штерс вул. Просимо всіх членів явитися, бо буде вибір делеґата на конвенцію У. Н. Союзу. — За уряд: Н. Тутка, предс.; В. Кіщак, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Звичайні місячні збори Тов. Свобода, від. 25, відбудуться в суботу, 24. лютого, в год. 3. сполудня, в льокали „Свободи", 83 Ґренд Стр. Буде вибір делеґата на конвенцію У. Н. Союзу. — Уряд.

ПОШУКУВАННЯ ОСІБ

ПОШУКУЮ свого рідного брата **ІЛЬКА ҐУДЗ,** з села Лижанівки, пов. Скалат, Галичина. Перед першою світовою війною мав бути коло Ню Йорку на фармі, а пізніше поїхав до Філядельфії. Перед цею війною мав забрати свого сина з Лижанівки до Америки, бо його жінка була перед першою війною в Лижанівці, приїхала в гостину з Америки, і на просьбу його родичів оставила одного сина в Ількових родичів. Пошукує його рідний брат Андрух Ґудз в дуже важній справі. Хто би про нього знав, або він самий, хай пише на отсю адресу: **Mr. A. Gudz, 210 Notrh 6 St., Brandon, Man., Canada.**

ТАРЗАН, ч. 1129. Сумнів.

„Тарзан — великий пан вернувся!" кричали мешканці, виходячи до брам села.

Торвальд ішов відважно вперед. Як видержить цю спробу, його завдання буде просте.

Але як чорні підійшли ближче, вони нагло задержалися, захиталися, повні сумніву.

„Ні, це не він", заговорили вони між собою, „Велика загоєна — горіючі очи — це не він".